

go jey niedozwalać, coby jakożkolwiek mogło bydź szkodliwém honorowi i interessowi Wielkiej Brytanii.»— Namienił potem mówca o nastąpieniem dawniey uznaniu Ludwika Filipa ze strony Anglii, oraz o traktacie pokoju 1814 r., przez który Francya obowiązała się szanować prawa króla Niderlandów, a następnie rzekł daley:— »Wszelako rząd francuzki wpływał do rewolucyi w Belgii. Gdy w roku 1830 xiażę Oranii przybył do Bruxelli, rząd francuzki oświadczył, iż nie dozwoli, aby buntownicy otrzymywali zasiłki z Francyi; gdy jednak władza króla Niderlandów ustała w Belgii, postępowanie rządu francuzkiego było wcale inne. Jestem zupełnie przekonany, iż późniey Francya posłała woysko swoje do Belgii, niezapytawszy się żadnego innego mocarstwa, prócz Anglii, która z swojej strony oświadczyła, iż nie chce się wdawać. Papiery, których złożenia żądam, są potrzebne dla powięcia dokładniejszego objaśnienia o twierdzeniach Pana Każ: Perier.»— Hrabia Grey odmówił złożenia żądanych papierów, gdyż to może bydź szkodliwém interessowi i odbywającym się jeszcze układom. Oświadczył oraz, iż mowy Pana Perier nie może uważać za powód parlamentowy, na którymby się mógł zasadzać wniosek taki, jakim jest zacnego xięcia Wellingtona.

Dnia 24 Marca.

Wizbie niższej oznaymł Pan *Fergusson*, iż w krótkce uczyni ministrom kilka zapytań we względzie Polski i kongresu Wiedeńskiego.

(G. B. St.)

NIDERLANDY.

HAGA 23 Marca,

Jeden z Dzienników tutejszych pod datą 24 b. m. zawiera następujące pismo prywatne z Amsterdamu: »Stan rzeczy się zmienił. Francya i Anglia żądają, ażeby nasz Król zaczął od ratyfikacyi 24go artykułu, którego modyfikacya późniey nastąpi. Król nasz przeciwnie żąda w przód modyfikacyi, a potem przystanie na ratyfikacyą. — W tym przedmiocie w ostatnich dniach 14 panowała bardzo żywa zmiana kuryerów. Zdaje się że nakoniec hr. Orłów zażądał od Króla stanowczey odpowiedzi, i że takowa przedwczoray wieczór odmównie udzieloną została, gdyż Król obstawał przy tem, iż w żadnym przypadku i pod żadnym warunkiem

traktatu nie podpisze wprzód, nim modyfikacya onego nie nastąpi. — »Na tę odpowiedź wysłannicy wielkich mocarstw udzielili wczoray w Hadze w imieniu swoich rządów objaśnienie, w którym dają królowi do poznania, iż ponieważ on przy swoim zaprzeczeniu obstaje, przeto niemoże na nich nic rachować i wszystkiego co ztąd wyniknie sam sobie winę przypisze,— w skutku czego hr. Orłów miał wczoray audyencyą pożegnania, i dziś oddał się do Londynu.— Pismo prywatne z Hagi, któremu winniśmy powyższe wiadomości, dodaje w końcu, iż pomimo tego znajdujący się w Londynie posłowie rossyjski i pruski nie podpiszą natychmiast traktatu, lecz wprzód oczekiwać będą na rozkazy swoich dworów. Tym czasem uzbrojenie nasze postępuje z szczególniejszym pośpiechem. Od czterech tygodni pracują ciągle nad robieniem ładunków, tak, że codziennie takowych do 15,000 sztuk wyrabiają. W naszym kraju miały powyższe wiadomości wpływ bardzo szkodliwy na giełdę, lecz najmniejszego nie miały na udecydowanie umysłów.— Trzeba było tego doczekać, aby uwierzyć, iż w tak krótkim czasie sposób myślenia całego ludu może się objawić. Naród zdawał się bydź dotąd obumarłym i nie mieć żadnego udziału w stosunkach politycznych; zdawało się że brudny egoizm zjednoczył interesa wszystkich. Oprócz tego udział ten w przeciągu ostatnich 50ciu lat był przez rozmaite fakcye zniweczonym, od których zagraniczne mocarstwa nigdy się nie uchylały. Arystokraci, patryoci, oranżyści ubiegali się o przewagę; w ten czas to właśnie okazały się skutki francuzko-demokratycznych zasad; w ten czas nastąpiło francuzkie panowanie, które wszystkim stronictwom koniec położyło i zrzadziło powszechną nienawiść przeciw wspólnemu ciemiężycielowi. Ztaką raformą powinien był użyć się duch nowy; lecz obcy interes zakradł się napowrót; kraj zamiast samodzielnym być mocarstwem, stał się znowu częścią całości, której różnorodne żywioły nigdy razem połączonemi być nie mogły.— Nienawiść i niedowiarstwo przytłumiły wszystkie szlachetniejsze uczucia, i nikt nie chciał oyczynnie nieść pomocy, któraby nie mogła być użyteczną jego ziemi rodzinnej. Od rewolucyi belgickiey wszystko jednak jak gdyby z szkodliwego marzenia przebudzoném